

TÜRK-İŞ GEÇMİŞTE NELERİ SAVUNUYORDU: SİYASİ PARTİLERE SORULAR (1995)

Aydınlık Gazetesi, 8 Ekim 2019

Yıldırım Koç

Türk-İş yönetimi 1995 yılı Mayıs ayında ülkemizdeki siyasi partilere temel ekonomik, toplumsal ve siyasal konularda 190 sorudan oluşan bir anket göndererek, görüşlerini istedi. Bu sorular, Türk-İş Dergisi'nin Mayıs 1995 sayısında 16 sayfalık bir ek olarak da yayımlandı.

Bu sorulara en kapsamlı yanıtı, 30 Haziran 1995 tarihli yazısıyla İşçi Partisi verdi. İşçi Partisi, Türk-İş'e gönderdiği kalın klasörde, hem soruları yanıtladı, hem de bu konulardaki belgeleri iletti.

Sorulara yanıt veren ikinci parti Anavatan Partisi oldu. ANAP, Türk-İş'in sorularına verdiği yanıtları da bir kitapçık olarak bastırdı: ANAP, **Türk-İş'in Anketine ANAP'ın Cevapları ve 5 Nisan Ekonomik İstikrar Tedbirleri Sempozyumunda Genel Başkanın Konuşması**, Ankara, 1995, 44 s.

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞLERİ

Türk-İş'in siyasal partilere ileterek görüş talep ettiği tespit ve değerlendirmelerinden bazıları aşağıda sunulmaktadır. Türk-İş'in geçmişinde dile getirilmiş bu görüşler, Aralık 2019 genel kuruluna da yol göstermelidir:

23- Devlet, istihdam yaratıcı üretken ve verimli yatırımlar yapmalıdır.

26- Gelir ve servet dağılımı, aktif devlet müdahalesiyle, adaletli hale getirilmelidir. Hayatın her alanında sosyal adalet sağlanmalıdır.

28- Fabrikalar, bankalar, büyük ticarethaneler, büyük araziler ve çok miktardaki gayrimenkul üzerindeki bireysel tasarruf hakkı, devletin, vatanın ve halkın çıkarları gerektirdiğinde, demokratik bir biçimde denetlenmelidir.

29- Türkiye'de yaşayan vatandaşlarımızın yurtdışındaki mal varlığı ve banka hesapları tespit edilmeli ve kamuoyuna açıklanmalıdır.

32- Devlet, ülke kalkınmasını demokratik planlama yoluyla yönlendirmelidir.

33- Ülkede ve devlet yönetiminde israf, yolsuzluklar, rüşvet, hırsızlık önlenmelidir, bu konulardaki yaptırımların caydırıcı olması sağlanmalıdır.

34- Devlet, ülkenin ve halkın çıkarlarını gözönüne alarak, piyasaya aktif bir biçimde müdahale etmeli ve piyasayı yerli ve yabancı tekellerin hakimiyetine bırakmamalıdır.

37- Aşgari ücret tespit komisyonu demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır.

44- Çay ve tütün gibi küçük üreticilik için önemli alanlarda kamu tekeli yeniden kurulmalıdır.

47- KİT'lere yeni kaynaklar aktararak, bu işletmelerin gelişkin teknoloji, verimli ve etken kuruluşlar haline gelmeleri sağlanmalıdır.

50- Ulusal savunma ile doğrudan ilgili sanayiler kamunun mülkiyetinde ve demokratik yönetiminde bulunmalıdır.

51- Enerji, bir kamu hizmeti olarak devletçe üretilmeli ve devletçe dağıtılmalıdır.

52- Ülkemizin önemli doğal kaynakları, çalışanların etkin yönetime katılımıyla, kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilmelidir.

61- Devlet bütçesinden eğitime ayrılan kaynaklar artırılmalıdır. Eğitim, devlet tarafından parasız olarak yapılmalıdır. Eğitim alanında özel teşebbüsün teşvik edilmesine son verilmeli, olanakları sınırlı öğrencilere yaygın bir biçimde ve yeterli miktarda burs sağlanmalıdır.

62- Üniversiteler özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, YÖK kaldırılmalıdır.

63- Dini eğitim ve öğretimde devletin gözetim ve denetimi etkinleştirilmelidir.

69- İşçi sınıfının ayrılmaz bir parçasını oluşturan memur ve sözleşmeli personel statülerindeki kamu çalışanları da diğer işçilerle birlikte örgütlenebilmelidir.

83- İşkolu düzeyinde toplu iş sözleşmeleri bağlanabilmelidir.

- 84- Bir toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresi içinde yeniden menfaat uyumsuzluğu çıkarılabilmelidir.
- 85- Lokavt yasaklanmalıdır.
- 93- Devlet İstatistik Enstitüsü, enflasyon oranlarını saptayarak, ücret ve aylıkların belirlenmesi sürecini etkilemektedir. Ancak bu bilgiler sendikalara verilmemekte, sendikaların enflasyon oranlarının doğruluğunu denetleme olanağı ortadan kaldırılmaktadır. DİE'de işçilerin ve memurların yetkili örgütlerince belirlenecek temsilcileri bulunmalıdır.
- 99- Başta spekülâtörler, rantiyeler, büyük toprak sahipleri, büyük tüccarlar, ithalat ve ithalatçılar ve bankacılar olmak üzere tüm sermaye ve servet sahipleri etkili bir biçimde vergilendirilmelidir.
- 100- İşçilerin ve memurların sırtındaki gelir vergisi ve dolaylı vergi yükü azaltılmalıdır.
- 110- 19.4.1981 gün ve 2448 sayılı Yasa ile toplu iş sözleşmeleri ile ödenebilecek ikramiye konusunda getirilen tavan kaldırılmalıdır.
- 111- 1475 sayılı İş Yasası'nın 14. maddesinde 12 Eylül sonrasında yapılan değişiklikle getirilen kıdem tazminatı tavanı kaldırılmalıdır.
- 132- İşçi-memur ayrımı kaldırılmalıdır.
- 140- Genel grev yasal bir hak olarak tanınmalıdır.
- 141- Hak grevi hakkı yeniden tanınmalıdır.
- 142- Dayanışma grevi yasal bir hak olarak tanınmalıdır.
- 143- Sendikasız işçilere de grev hakkı tanınmalıdır.
- 154- Bakanlar Kurulu'nun grev erteleme yetkisi kaldırılmalıdır.
- 165- Yabancıların ülkemizde kaçak olarak çalışmaları önlenmelidir.
- 167- Kamu kurum ve kuruluşları özel sektöre fason üretim yaptırma uygulamasını asgariye indirmelidir. Kamu kurum ve kuruluşları ellerindeki makine ve teçhizatı geliştirerek ve etkili bir biçimde kullanarak, emanet işleri artırmalıdır.
- 168- 94 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmesi, ilgili Bakanlar Kurulu kararı ve 1993 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerine konan hüküm uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları tarafından ihaleyle yaptırılan tüm işlerde, işkolunda bağitlanmış toplu iş sözleşmesinin ücretlere ve diğer konulara ilişkin hükümlerinin sendika üyesi olmasalar dahi taşeron işçilerine ve fason olarak iş yapan işyerlerinin işçilerine uygulanması sağlanmalıdır.
- 172- İşe yeni alınan işçilere, çalışma saatleri içinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimi yaptırılmalıdır.
- 188- Kırsal kesimde demokratik kooperatifçilik desteklenmelidir.

TÜRK - İŞ'İN TALEPLERİ